

Speech VNG-voorzitter Jan van Zanen

Bestuurdersdag G32, 16 februari 2017

Dames en heren,

Hartelijk welkom hier in het huis van de gemeenten. Fijn dat u er bent.

We hebben veel te bespreken want het is voor gemeenten een spannende tijd.

Gemeenten worden steeds belangrijker, als burgemeester van een grote stad en als voorzitter van de VNG mag ik dat wel zeggen. Belangrijker omdat de taken en verantwoordelijkheden toenemen en omdat we daarmee voor de inwoners een steeds relevantere factor zijn. Maar ook belangrijker voor een nieuw kabinet dat ons nodig zal hebben om eigen doelen te bereiken. Of het nu de energietransitie, de opvang van vluchtelingen of de informatiesamenleving is, geen enkel kabinet kan het meer zonder de samenwerking met gemeenten.

Daarom is het juist nu belangrijk om samen het ijzer te smeden nu het heet is, met elkaar en met bondgenoten. We weten immers dat we ondernemers en maatschappelijke instellingen nodig hebben om daarmee ons probleemoplossend vermogen te versterken. Ook voor ondernemers is het cruciaal dat een nieuw kabinet de groei- en ontwikkelkracht van Nederland vanuit de regio versterkt. 'Vitale kernen, Bruisende steden', is de ambitie die we delen met VNO-NCW. Zo ontstaat regionale en lokale kracht en dat hebben we samen bereikt en bouwen we samen verder uit.

Eerder vandaag hebben we in het bestuur de gezamenlijke inzet bepaald. Bij de voorbereiding hebben jullie ervoor gezorgd dat inbreng is gegeven door vele netwerken van gemeenten, waaronder de G32 en de G4. Velen van jullie hebben daaraan een bijdrage geleverd. Ik wil er drie gedeelde ambities noemen. Dat zijn de drie oplossingsrichtingen voor de grootste maatschappelijke opgaven.

Allereerst de Investeringsagenda Klimaatadaptatie, Energietransitie en Circulaire Economie. Daarbij werken we samen met IPO en met de Unie van Waterschappen. Daarover hoort u in de tweede week van maart meer.

Vervolgens is er de Vernieuwingsagenda Sociaal Domein. Daar moet het accent liggen op vernieuwing en integraliteit om zo de veerkracht van onze inwoners te vergroten. Maar er zijn ook investeringen nodig, in onder andere Integrale Kindcentra, inburgering - met gemeenten in de regio - en schuldhulpverlening.

Ten slotte is er de Investeringsagenda Informatiesamenleving. Als gemeenten zijn we kwetsbaar hierin. Vandaar dat we ook hier steeds meer samenwerken. Maar omdat het voor onze inwoners niet moet uitmaken welke overheid de afzender is, geldt hier bij uitstek dat we ervoor moeten zorgen dat we als één overheid kunnen werken. Hierdoor ontstaan er ongekende mogelijkheden voor de relatie tussen inwoners en gemeente. Maar ook grote uitdagingen en risico's.

En, wellicht overbodig, we hebben natuurlijk ook afgesproken dat de opschalingskorting van tafel moet. En dat het de hoogste tijd is dat ook gemeenten gaan profiteren van de meevallers. Het is immers in onze regio's dat Nederland weer uit de crisis is gekomen. Als u dat allemaal nog eens wilt bekijken, dan verwijs ik u graag naar de website van de VNG waar vanaf vandaag onze inzet voor de kabinetsformatie is terug te vinden.

Dat kunt u dan meteen onze inzet vergelijken met de doorrekeningen van de verschillende verkiezingsprogramma's waar het CPB vanmorgen mee naar buiten is gekomen. Dat levert een wisselend beeld op. Mijn eerste reactie is: Goed om te zien dat PvdA, SP, CDA, D66, CU en SGP met extra geld komen voor Wmo en Jeugdzorg. Maar het is echt treurig dat de opschalingskorting nog steeds niet definitief van tafel is. Ook is het zeer teleurstellend om te zien dat VVD, CDA, D66, CU, SGP, Denk, VNL en VP hun mooie plannen financieren met een korting van tussen de 600 en 700 miljoen euro op het Gemeentefonds. Zo kan ik het ook en zo gaan we niet met elkaar om. Iedere partij die dit inbrengt in de kabinetsformatie vindt ons tegenover zich.

Zeker omdat we elkaar de komende tijd hard nodig hebben omdat de uitvoering van al die beloften en ambities op het gebied van veiligheid, milieu, energie en klimaat natuurlijk gewoon op het bordje van de gemeenten ligt.

Dus, dames en heren,

Blijf goed voor ogen houden dat een nieuw kabinet ons nodig heeft. Laten we zelfbewust aangeven wat we doen, wat we nog meer kunnen doen, en hoe sterk we kunnen zijn als een nieuw kabinet zich bij ons aansluit.

Ik reken op jullie. Op naar 15 maart en daarna!